

Proletariusze wszystkich krajów łączcie się!

Gazeta Współczesna

DZIENNIK POLSKIEJ ZJEDNOCZONEJ PARTII ROBOTNICZEJ

Nr 4 (11 607) Białystok—Łomża—Suwałki, czwartek, 5 I 1989 r. Wydanie 1, 2 Cena 15 zł

Genowy labirynt z trudem kontrolowany

INFORMACJA WŁASNA

Kasjerkę ze spożywczego „Sam-u”, panią Henię nie dziwi już klienci żądający sprawdzenia rachunków; przecież ma do zapamiętania tyle „nowinek” cenowych, mnożących się niemal codziennie. — Nie jestem komputerem — wyznaje. Producent artykułów rynkowych usprawiedliwia się, że muszą podnosić ceny wyrobów ponieważ „zdzierają z nich skórę” dostawcy materiałów zaopatrzeniowych.

Krajowy bilans kontroli finansowej z trzech kwartałów ubiegłego roku potwierdza nadwyżkę cenową w tej sferze; w 27 tys. przedsiębiorstw zbędno 77 tys. cen. W grupie wytwórców materiałów zaopatrzeniowych zakwestionowano ich aż 23 proc. Również przemysł ma w tej statystyce swój „skromny” udział; bowiem kontrolerzy nie uznali 6,5 tys. zbędnych cen, czyli 14 proc. Z tego skorygowano (aż, a może zaledwie?) 4,5 tys. cen, dzięki czemu wydatki społeczeństwa w skali roku mogły być mniejsze o 3 mld złotych. W wyniku korekty kalkulacji w konsumpcyjnych portfelach pozostały nie przeplacone 22 mld zł; ze 105 tys. kalkulacji proponowanych wyższych cen zakwestionowano co trzecią.

Regionalni producenci też nie są bez „grzechu”. W woj. suwalskim w I półroczu 1988 ze zgłoszonych Izb Skarbowej 197 nowych cen i 313 marż handlowych, nie zaakceptowano 31 i 39. Ponadto z wziętych pod lupę a obowiązujących już 461 cen towarów i usług w 39 przedsiębiorstwach zakwestionowano osiemnaście.

ponad 37 mln zł nabywcom, których udało się odszukać, zaś około 45 mln zł przejął budżet państwa.

Poprzedzamy na tych przykładach. Dowodzą one, że ograniczenia w swobodzie kształtowania cen nie są przestrzegane przez wielu producentów. Jest to jedno ze źródeł rynkowego zamętu. Należy również pamiętać, że ceny ustalone przez jednostki gospodarki nieuspołecznionej nie podlegają ingerencji administracyjnej. Zresztą wielu

CIĄG DALSZY NA STR. 2

W na'owszej „Polityce” — rozmowa z L. Wąsą

Pierwszy tegoroczny numer tygodnika „Polityka” przynosi m.in. obszerną rozmowę z Lechem Wąsą, który wypowiada się m.in. na temat swego telewizyjnego spotkania z Alfredem Modrowiczem, wyraża opinie w sprawach przemian dokonywanych w naszym kraju w ostatnich latach, warunków i okoliczności porozumienia, reform — zwłaszcza gospodarczych, prywatnej przedsiębiorczości i w ogóle przyszłości kraju. (PAB)

Główna Fabryka Urządzeń Wentylacyjnych „GLIWENT” rozpoczęła produkcję dodatkowego wyposażenia do odkurzaczy przemysłowych CI-80, CI-110. Jest to zbiornik zbierania wody i mokrących pyłów, służący do czyszczenia podłóg z olejnych, magazynów itp. Urządzenie składa się ze zbiornika dodatkowego z pokrywą zaopatrzoną w krócie do podłączenia węży i sławego i do niego, a jego konstrukcja pozwala na zaistnienie go do odkurzacza bez demontażu worka filtracyjnego. Nowością z „GLIWENT” zainteresowani są również odbiorcy z ZSRR, CSRS i Holandii, do których to krajów eksportuje się odkurzacze przemysłowe.

N/Z: Ściąganie wody przy zastosowaniu szerokiej końcówki. CAF — Stanisław Jakubowski

Przedsiębiorstwo zagraniczne — sportowcom

Daw-Andy objęła patronat nad A. Piotrowskim

INFORMACJA WŁASNA

Największą rewelacją Zimowej Ogólnopolskiej Spartakiady Młodzieży w r. 1985 był niespodziewanie młody narciarz z Suprasła — Andrzej Piotrowski. Zdobył on brązowy medal w biegu na 5 km i zajął szóste miejsce na 10 km. Pokonał na trasach Piwicznej wielu ułubieńców, którzy rywali z Zakopanem, Nowego Targu, Bieszczad i Karkonoszy. W następnym,

CIĄG DALSZY NA STR. 2

Plenum WK SD w Białymstoku

System koalicyjny to równorzędność partnerów

Jeżeli już na dzisiejszych obradach mamy tak ożywioną dyskusję, można sobie wyobrazić debatę podczas zbliżającego się Wojewódzkiego Zjazdu Delegatów — stwierdził jeden z uczestników wczorajszego, 4 bm., posiedzenia plenarnego WK SD w Białymstoku. Istotnie, było to jedno z najbardziej interesujących posiedzeń w trakcie kończącej się obecnie kadencji.

Cenną inspiracją do ożywionej wymiany opinii stały się informacje o przebiegu kampanii sprawozdawczo-wyborczej w kołach i instancjach podstawowych SD, zaprezentowane materiały na Wojewódzki Zjazd Delegatów, a także przebieg niedawnego Miejskiego Zjazdu SD w Białymstoku. Nawigując do problemów nurtują-

cych członków Stronnictwa, podkreślano, że SD uczestnicząc w koalicyjnym systemie sprawowania władzy musi jednocześnie zachowywać swą tożsamość ideową i programową. Współpraca międzypartyjna nie wyklucza podobnej roli koalicji, która na rozwiązywanie konkretnych problemów politycznych, gospodarczych i społecznych.

Mówiąc o polityce kadrowej, postulowano ograniczenie nomenklatury do kilku

podstawowych, najważniejszych stanowisk w mieście i województwie. Wyłanianie kandydatów na stanowiska kierownicze powinno odbywać się na zasadzie konkursów.

Podkreślano także konieczność aby radni i rady narodowe w maksymalnym stopniu korzystali z przysługujących im uprawnień w stosunku do administracji państwowej.

CIĄG DALSZY NA STR. 2

Jutro w Magazynie

▼ Od krzyży trzeci dom, na prawo, z numerem 6, to dom Jana Leńczuka, soltysa. Tak głosi urzędowa tabliczka. Nie ma drugiej, że to dom poety. Poetom za życia tabliczek nie przysługują.

MUZA NAD LUBNIKAMI

to opowieść KRYSZTOF KONECKI o piecie, który został urzędnikiem. Jak sobie radzi? Jak wygląda zdarzenie Muzy z rzeczywistością? Wcale nie tak sielską i różową jakby się chciało.

▼ Jak jest młode pokolenie Polaków? Jak ma aspiracje, czego oczekuje — od władzy, od życia, od siebie?

POKOLENIE (DLA KOGO?) STRACONE

Tak zatytułowali zapis z dyskusji „przy okrągłym stole” jej inicjatorzy i prowadzący. — ZBIGNIEW KRZYWICKI i MAREK GRZESKIEWICZ. Wypowiedzi młodych Polaków i wynikające z nich wnioski są co najmniej interesujące.

▼ Architekt jest w roli Pigmaliota, tworzącego w każdym dziele swoją Galateę, którą powołując do użytkowania, jak gdyby ożywia, którą kocha — powiedział ANIELI LABANOW Jerzy Ullman, dodając, że

ARCHITEKTURA JEST PEJZAŻ

Czy rzeczywiście? Otaczające nas betonowe pustynie, zapiełnione ow fatalego wzoru jednakowymi klockami zdają się temu przeczyć.

▼ ... cofamy się wstecz. Dalej, jeszcze dalej, idziemy jeszcze przed swoje urodzenie. Cofaj się do momentu, gdy napatkasz jakiś obraz. Czy coś widzisz?

PODRÓŻ W CZASIE

proponuje WIESŁAW SZYMANSKI, który był świadkiem jak jedna z pacjentek pod wpływem hipnozy cofnęła się do roku 1870. Czy to możliwe? Otóż tak! Wszak nie bez przyczyny wydają nam się niejednokrotnie, że byliśmy kiedyś w miejscach, które widzimy pierwszy raz, znamy ludzi, których dopiero co spotkaliśmy...

A poza tym: ▼ MARIAN WIŚNIEWSKI przedstawia nadesłany na konkurs „Portret człowieka aktywnego” reportaż PRZEGRANY...? ▼ NICZYPOROWICZ nadaje z AUTOMATU ▼ HENRYK WILK prezentuje JAGIELŁ POD DROHICZYNEM ▼ EUGENIUSZ HRYNIEWICZ przypomina w stałej rubryce „Z kroniki przedmiescia” BOHATERSKIEGO TENORA ▼ STANISŁAW FIEDOROWICZ natomiast poznaj Cezara — marzyciela, który chciałby PRZEBIĆ NIEBO.

„Pogrzebał” się za życia

Pracownicy cmentarza w białej, jaskrawej miejscowości Gent odkryli w jednym z grobowców rodzinnych dziękiego lokatora. Był nim 47-letni Gilbert Ret, który przekształcił grobowiec w przytulne 3-pokojowe mieszkanie, gdzie przeżył dwa lata.

Gilbert gotował sobie strawę na małym piecyku, a oświetlenie zapewniał mu składowy samochód. Czas spędzał pod ziemią umiła sobie słuchaniem transystrowego radia i magnetyfonu.

W grobie znaleziono również maszynę do szycia, polki z książkami, sprzęt kuchenny, a także stare meble znalezione przez niezwykłego lokatora na smietnisku.

3 bm. w Teheranie odbyło się spotkanie pierwszego z szeregu delegacji opozycyjnej rady islamskiej koalicji Afganistanu pod przewodnictwem Muhammada Karzajiego.

CAF — AP — telefona

USA zestrzeliły dwa samoloty libijskie

Jak poinformował przedstawiciel Pentagonu, amerykańskie myśliwce „F-14”, które wystartowały z lotniskowca „John Kennedy” zestrzeliły w Morzu Śródziemnym dwa libijskie myśliwce. Według oświadczenia przedstawicieli Ministerstwa Obrony USA, do starcia doszło w centralnej części Morza Śródziemnego, w strefie wód międzynarodowych. Rzecznik Pentagonu nie podał innych szczegółów incydentu.

Przed kilkoma dniami w rejon Morza Śródziemnego skierowano eskadrę amerykańską w składzie 12 okrętów z nowoczesnym atomowym lotniskowcem „Theodore Roosevelt”. Na pokładzie lotniskowca znajduje się 100 samolotów bojowych. Eskadrze towarzyszy 5 okrętów desantowych.

CIĄG DALSZY NA STR. 2

Nasz komentarz

CHOCIAŻ każdy obrachunek za miniony okres jest ważny bo ułatwia wyciągnięcie wniosków z dobrych i złych doświadczeń, a zarazem umożliwia głębsze rozeznanie się w aktualnej sytuacji, to jednak — w porównaniu do poprzednich — obecna kampania sprawozdawcza w partii ma dla niej wyjątkowe znaczenie. Odbija się ona bowiem w historycznym okresie przyspieszania i radykalizowania reform gospodarczych i państwa. A także partii. Jak w całym społeczeństwie, tak i w PZPR, będącej jego częścią składową, narosły wobec niespełnionych oczekiwań dążenia do gene-

Pod znakiem przemian

ralnych zmian w strukturach, zarządzaniu, codziennych działaniach.

Zebrań sprawozdawczych w podstawowych ogniwach partii przebiegały więc w innej atmosferze, cechującej się nowymi treściami nadane pod dyskusję przez Tezy KC na X Plenum. Większe bardziej krytyczne jest otwarcie na sprawy ogólnopubliczne i wewnątrzpartijne. W wypowiedziach osadzone w realiach codzienności (Czeremcha, Kołno, Elk, Moniki, Sokółka, Głębokie, Zambrów) dominuje przekonanie o niezbyt realnej konieczności odejścia od starego modelu i zwrócenia się do nowych praktyk, a natomiast dostosowania form pracy do wymogów współczesności. Jeżeli nasza partia ma być rzeczywiście siłą przewodnią — wynotuje z dyskusji — to musi ona być inną niż dotychczas, zdemokratyzowaną i otwartą na zewnątrz, ściśle związana ze wszystkimi sferami życia, a zwłaszcza z ludźmi pracy, służąc im i organizując ich na rzecz postępu i rozwoju kraju.

I następna ważna uwaga: żeby iść do przodu, nie można oglądać się na boki, dział-

ać jak gdyby pod presją zaskakujących wydarzeń i nacisków różnych grup. Nie wystarczy reagować na zmiany, lecz należy je wyprzedzać przede wszystkim w sferze ekonomicznej bo w niej kształtują się nastroje społeczne i opinie o partii. A to, że partia odchodzi od zarządzania wcale nie oznacza, iż ma stracić wpływ polityczny na gospodarkę. Wprost przeciwnie, im ten wpływ będzie większy, tym szybciej będą efekty, co też dowodzi praktyka POP w różnych zakładach pracy.

Ze stwierdzenia tego przebiega problem przed którym stoją podstawowe organizacje partyjne. Trzeba powiedzieć jasno, zresztą to, co mówią członkowie partii w rozmowach indywidualnych, co znalazło wyraz w dyskusjach nad tezami KM w Białymstoku i na plenum KW w Łomży: zakładać organizację partyjną przeżywałą wyjątkowy kryzys,

Niezmiernie istotną sprawą — podkreśla się na zebraniach — jest zatem wyrażenie sprzeciwu roli partii, głównie jej oddolnych ogniw w społeczeństwie, wśród klasy robotniczej. Tego — mówi się — nie czynią Tezy na X plenum KC, po prostu brak przysłówowej kropki. Jakże jest miejsce organizacji partyjnej w zakładach pracy, czym ma się konkretnie zajmować, jakimi obowiązkami dysponuje prawami? Bo czy — padają pytania — we współczesnych trudnych realiach, gdy nieraz zaistniała sytuacja wymaga stanowczości, wystarczy przekonywanie? Nie jeden to dylemat, który nurtuje członków partii zwłaszcza w słabszych intelektualnie podstawowych ogniwach. Dlatego — o

CIĄG DALSZY NA STR. 2

W. Jaruzelski przyjął J. Kurowskiego

WARSZAWA — 4 bm. Wojciech Jaruzelski przyjął Józefa Kurowskiego, szefa ds. stałych roboczych kontaktów między Związkiem PRL a Stolicą Apostolską.

Przedstawiciel Chomeiniego na Kremlu

MOSKWA — Michał Gorbaczow przyjął na Kremlu oświadczenia przedstawicieli przywódcy Iranu, Khomeiniego, ojsatollaha Chomeiniego — ojsatollaha Dżawada Hamolęgo.

Papieskie pozdrowienia

RYM — Wśród przybyłych w środę na audiencję generała Jana Pawła II obecne były również grupy artystów moskiewskiej szkoły teatralnej pod kierownictwem reżysera Anatolija Wasiliewa, przebywająca obecnie na wyprawie w Rzymie.

Papież zwrócił się do nich w języku rosyjskim z serdecznymi pozdrowieniami, wyrażając równocześnie nadzieję, że ich działalność artystyczna przyczyni się do zbliżenia między dwoma krajami.

Wiedeńskie spotkanie

WIEDEN — W Wiedniu odbyło się kolejne spotkanie w ramach konsultacji przedstawicieli Państwa Stron Układu Warszawskiego i NATO w sprawie opracowania mandatu do realizacji rozmów na temat ich konwencjonalnej i zbrojeniowej w Europie.

Nowy szef brytyjskiego wywiadu

LONDYN — 4 bm. premier M. Thatcher zatwierdziła nominację nowego szefa brytyjskiego wywiadu. Jest nim Seán Lemmon, który przedtem służył w służbach wywiadowych w Bangkoku, Londynie, Warszawie i Genewie. O jego nominacji na szefa brytyjskiego wywiadu na emeryturę obecnego szefa Secret Intelligence Service — Christophera Cusacka.

Rezygnacja G. Markowa

MOSKWA — Sekretariat Zarządu Związku Związki ZSRR przyjął decyzję o podjęciu 77-letniego Georgija Markowa o zwolnienie go z obowiązku służby przy Związku Związki ZSRR.

„Rolnicza” pożyczka

WARSZAWA — 23 mld dolarów, uzyskanych przez USA na „rolniczą” pomoc dla Meksyku, suma ta ma być wykorzystana m.in. na zakup paszy, kłuski i kłuski na siewnogo.

(opr. ska)

Pierwsze dni z nową ustawą

Urzednicy i pe'enci — na dotarciu

Jak świadczy praktyka pierwszych dni po wejściu w życie ustawy o podejmowaniu działalności gospodarczej, niektóre sprawy, dotyczące zwłaszcza formalności związanych z rejestracją nowych jednostek gospodarczych, budzą jeszcze pytania i wątpliwości i to po obu stronach urzędniczego biurka.

Mają je pentenci, a także pracownicy administracji terenowej. Fakt jest, że nie mieli oni opowiadanie teorii zbyt wielu dni. Dziennik Urzędowy nr 41 zawierający tekst ustawy nie dotarł jeszcze do urzędów stópki podstawowej. Od początku przyszłego tygodnia wszystkie powinny go już mieć. Jak stwierdził w rozmowie z dziennikarzem PAP wicedyrektor Biura ds. Urzędów Administracji Państwowej Urzędu Rady Ministrów Józef Mikolaj — 24 grudnia wysłano natomiast „w teren”, do województw, z myślą o ułatwieniu pracy urzędników wzy: ewidencji działalności gospodarczej, zaświadczenia o wpisie do ewidencji, decyzji o odmowie wpisu działalności gospodarczej oraz wzór decyzji o wykreśleniu z ewidencji.

Wiele pytań zainteresowanych otworzeniem własnej firmy dotyczy jeszcze formy zgłoszenia działalności. Wątpliwość przypominając, że nie jest tu wymagany specjalny formularz. Zgłoszenie zaś nie musi zawierać żadnych dodatkowych informacji poza o-

kreśleniem przedmiotu działalności gospodarczej, wskazaniem miejsca wykonywania tej działalności, datą jej rozpoczęcia oraz oznaczeniem podmiotu gospodarczego i je-

CIĄG DALSZY NA STR. 2

Dla rzutkich przedsiębiorczych i z inicjatywą

Uwzględniając duże zainteresowanie uchwalonymi niedawno przez Sejm ustawami o podejmowaniu działalności gospodarczej z udziałem podmiotów zagranicznych, uruchomione zostały punkty konsultacyjne. Wszelkich informacji dla osób zainteresowanych udzielają:

▼ Urząd Wojewódzki w Białymstoku, ul. Mickiewicza 5, pokój 255, tel. 39-476.

▼ Wydział Przemysłu, Handlu i Usług UW w Suwałkach, ul. Lenina 13, tel. 38-76. (h)

MUZYKA

z pierwszych kart kalendarza

INFORMACJA WŁASNA

Pierwsze spotkanie z muzyką powstającą w nowym roku kalendarzowym proponowało nam Muzeum Okręgowe w Białymstoku. W jego wnętrzu odbył się koncert kameralny z udziałem kilku młodych muzyków na co dzień związanych z orkiestrą Państwowej Filharmonii.

Ratuszowe koncerty noszą znaczącą nazwę „Ars Juvenum” i są prezentacją sztuki młodych. Obdarzeni talentem instrumentalni, którym nie wystarczałyby instrumenty, postanowili wykorzystać własną inwencję, tworząc

współnie nieprawdopodobną wadomość: kanadyjska firma „HAMBRO Int.” oraz zachodniemiejska „G. Neumann” właściciele hotelu z szklanymi ścianami i balkonami, jak na polskie warunki rozbudowanym zapleczem rekreacyjnym.

W Pisz zwracano. Mieszkańcy opanowali z entuzjazmem, a kiedy już minął pierwszy zawrót głowy, zaczęli w wyobraźni liczyć strumień dolarów i innych profitów, jakie

CIĄG DALSZY NA STR. 3

Mania z nieba

dotkliwie i natychmiast po ukończeniu szkół wieje gdzie pieprz rośnie (no, może nie tak daleko — większość zastrzeżeń się w RFN). Być może losy miasta poczyniłyby się inaczej, gdyby Śniardwy

wpada nieprawdopodobną wadomość: kanadyjska firma „HAMBRO Int.” oraz zachodniemiejska „G. Neumann” właściciele hotelu z szklanymi ścianami i balkonami, jak na polskie warunki rozbudowanym zapleczem rekreacyjnym.

W Pisz zwracano. Mieszkańcy opanowali z entuzjazmem, a kiedy już minął pierwszy zawrót głowy, zaczęli w wyobraźni liczyć strumień dolarów i innych profitów, jakie

CIĄG DALSZY NA STR. 3

pogoda

DZIS — zachmurzenie duże z ułaskami przelotnymi, w okresie opady deszczu, w nocy rozproszona. Temperatura maksymalna od +3 do +4 st. C, minimalna od 0 do -2 st. C. Wiatr umiarkowany, okresami dość silny, z kierunkiem zachodnim.

JUTRO — w nocy ponownie opady deszczu, temperatura maksymalna od +3 do +4 st. C, minimalna od 0 do -2 st. C. Wiatr umiarkowany, okresami dość silny, z kierunkiem zachodnim.

MIENNY — Hanny, Emilia, (h)

